130521 - Defnedildikten sonra ölüye telkinde bulunmak bid'attır

Soru

Kabrine indirdikten sonra ölüye yapılan telkin hakkında bana bir fikir vermenizi ricâ ediyorum. Bu davranış doğru mudur, yoksa bid'at mıdır?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

"Ölüye telkin vermek konusunda âlimler görüş ayrılığına düşmüşlerdir.

Telkin, ölüye şöyle denmesidir:

-(Adını zikrederek) ey falanca! Dünyadan göç ederken, kelime-i şehâdeti, Rab olarak Allah'a, dîn olarak İslâm'a, elçi olarak Muhammed'e ve önder olarak Kur'an'a râzı olduğunu söylemiş olduğun sözünü hatırla!

Şam halkı hakkında gelen bazı eserlerde onların böyle yaptıklarına dâir rivâyetler sahih değildir.

Doğru olan; telkin bid'attır. olduğudur. Dolayısıyla ölen kimseye:

-(Adını zikrederek) ey falanca! Dünyadan göç ederken, kelime-i şehâdeti, Rab olarak Allah'a, dîn olarak İslâm'a, elçi olarak Muhammed'e ve önder olarak Kur'an'a râzı olduğunu söylemiş olduğun sözünü hatırla!

Diye telkinde bulunulamaz. Çünkü bu sözün dayanak olarak hiçbir temeli yoktur. Bu sebeple bunun terk edilmesi gerekir. Hiçbir delil olmadığı için yapılması gereken budur. Fakat insanlar ölüyü defnettikten sonra bir kimsenin, ölünün kabrinin başında durması, onun için duâ etmesi, ona mağfiret ve sebât dilemesi müstehaptır. Ölü defnedildikten sonra meşrû olan davranış işte budur.

Buna göre insanlar ölüyü defin işini bitirdikten sonra kabrin başında durulur, ölü için duâ edilir, ona mağfiret ve sebât dilenir.

Nitekim Osman b. Affan'ın -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste o şöyle demiştir:

كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا فَرَغَ مِنْ دَفْنِ الْمَيِّتِ وَقَفَ عَلَيْهِ فَقَالَ: اسْتَغْفِرُوا لِأَخِيكُمْ، وَسَلُوا لَهُ بِالتَّثْبِيتِ، فَإِنَّهُ الْآنَ يُسْأَلُ.
[رواه أبو داود وصححه الألباني في أحكام الجنائز]

"Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ölüyü defnettikten sonra kabrinin başında durur ve şöyle derdi:

-Kardeşiniz için Allah'tan bağışlanma isteyin ve (kabirdeki sorgu sırasında cevap verirken) onun için sebat dileyin. Zirâ o, şu an sorguya çekilmektedir." (Ebu Davud, hadis no: 3221. Elbânî, "Ahkâmu'l-Cenâiz"de (s: 198) hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Bu şekilde yapmak sünnettir."